

Že iz teh malih podatkov se lahko posname, kako močno mora biti ta kuga po Nemškem razširjena.

Nemškim pasmam, mej katerimi vlada tuberkuloza, je prištevati tudi simentalno pasmo, katera se v novejšem času kaj rada uvaža v našo deželo. Da v istini preti od te pasme nevarnost za našo domačo goved, sledi že iz tega, da se je pred kratkim v ljubljanski klavnici konstatirala pljučna tuberkuloza pri dveh simentalnih bikih, katera sta se oba na Dolenjskem rabila za pleme. Pred par leti je dala kmetijska družba sama pobiti bika simentalne pasme, na katerem so se opazili sumljivi znaki. In res! Bik je bil tuberkulozen. Neki trgovec je lansko leto poslal od tod simentalnega vola na Tirolsko. Pri klanju so zasledili tuberkulozo in celo živinče konfiscirali.

Z ozirom na to, da je goveda te pasme velika, da se dobro križa z domačim plemenom, da so krave dobre mlekarice, bi svetovali — dokler še ni prepozno — da merodajni krogi posebno pa c. kr. kmetijska družba, vse store, da se — ako že ostanemo pri tem plemenu — bolezen ne zaneše med našo, dosedaj večinoma že zdravo domačo govedo in, ako je že zanešana, da se omeji in kolikor možno hitro zatre.

Jedino sredstvo, spoznati to bolezen pri živi govedi, je doslej cepljenje s tuberkulinom, kar najtopleje priporočamo, da se uvede pri vsaki govedi simentalne pasme, predno se izroči svojemu namenu. Tudi vso drugo govedo simentalne pasme, ki se že nahaja v deželi, bi bilo umestno cepiti.

Le tako je mogoče, da se naša domača živina ohrani zdrava in neokužena, kar ne bo samo v prid živinorejcem, temveč je tudi s splošnega zdravstvenega stališča eminentne važnosti, kajti znano je, da po tuberkulozni živini dobe tudi ljudje tuberkulozo, posebno ako uživajo nekuhano mleko od tako bolnih krav.

Poučni in zabavni del.

Čez petdeset let.

Bajka.

„Ljubljana, južni kolodvor!“ Zmanem si zaspane oči in stopim iz voza na peron ljubljanskega kolodvora, od koder sem bil pred petdesetimi leti odšel v svet.

Pol stoletja! Trenotek v vesoljstvu in vendar dolga doba v kratkem življenju posameznega človeka. Ves ta čas sem preživel v tujini in prepotoval vseh pet delov sveta, dokler se mi ni končno stožilo po domovini, kajti zelo sem se že postaral, kmalu se mi bode posloviti od tega revnega sveta in rad bi položil trudno svojo glavo v domači zemlji k večnemu počitku.

Pred petdesetimi leti sem bil zapustil Ljubljano kmalu po onem strašnem velikonočnem potresu l. 1895. kateri je spremenil belo Ljubljano v razvaline. Tedaj sem bil mlad, vesel in lahkomišelen. Ljubil sem izvo-

ljenko in sanjal o bodoči sreči na njeni strani. Ljubil sem goreče, in dozdevalo se mi je, da me ona istotako iskreno ljubi. Toda moja lahkomišelnost me je pahnila v nesrečo, v kateri bi bil nujno potreboval moralčne zaslombe in tolažila, tedaj pa je moja izvoljenka pokazala, da ima namesto srca — kamen v prsih. Pahnila me je od sebe, kakor se vrže izžeta citriona na smetišče. V prvem obupu napravljaj sem jedno neumnost za drugo, čestokrat se osmečil, da so me ljudje začeli pomilovati in končno prezirati. To mi je bilo preveč, zapustil sem neko noč natihome kraj svoje nesreče in odšel po svetu z bolnim, se srdom do vsega ženstva napolnjenim srcem.

Začel sem novo življenje, bil sem zelo podjeten in imel sem srečo. Pridobil sem si bil precejšnjo imetje, katero se je še vedno pomnoževalo. Čestokrat se mi je nudila prilika, da bi se bil oženil, toda izgubljena vera v ženstvo se mi ni hotela povrniti, in tudi prvotna rana se mi ni hotela nikdar popolnoma zaceliti. Ko sem imel že obilo premoženja, nameraval sem večkrat zopet vrniti se domov in stopiti pred svojo nekdanjo izvoljenko. Toda je li še prosta? In če tudi bi bila in bi sedaj sprejela mojo ponudbo, bi me li ne vzela samo denarja, ko me v nesreči ni hotela poznati?

Prodal sem svojo obsežno trgovino, imel sem toliko, da sem lahko brezskrbno živel, vrgel sem se v vrtinec življenja potoval iz mesta v mesto, iščeč povsod nove zabave, dokler se mi ni to življenje popolnoma pristudilo. Popustil sem mesto, in odšel sem v prosto naravo, na gore, lazil od vrha do vrha in zabaval se z lovom. Zamrzli živci so se mi okrepili v čistem svežem gorskem zraku, vrnila se mi je samozavest in nova življenska moč navdahnila je zopet še onemogle moje ude. Ljubiti sem jel svojo zdravnico, to krasno prirodo božjo, vedno globlje sem se utapljal v njene skrivnosti in večne resnice, postal sem bil nje oboževatelj in posvetil se popolnoma naravoslovskim študijam. Kot tak sem prepotoval skoraj vse dele naše zemlje, zadnji čas sem bival v Indiji, od tam se mi je želelo nazaj v ljubo domovino, zahrepenel sem po domačem kraju, kjer sem se namenil mirno preživeti zadnje dneve, katere mi je večna usoda še določila v življenje. — V Bombaju sem vstopil na parobrod, pardon! elektrobrod, ki je bil na poti v Colan. Namesto parnega stroja je imel akumulatorje, katere je napolnjeval na posameznih postajah z električno bakterijo. Vozil je s hitrostjo 31 vozljev. V Solun sem takoj sedel v brzovlak ekspresne proge Solun-London in vzil se s polževo hitrostjo 86 kilometrov skozi Skoplje, Mitrovico, Sarajevo, Banjaluko, Karlovec, Metliko in Novo mesto v belo Ljubljano.

Od Karlovca sem se je bila storila noč in nisem imel sreče, da bi si bil naslanjal dušo o pogledu znanih domačih krajev.

Utrujen od dolge neprestane vožnje sem dremal, ko me iz lahnega sna zbudi glas sprevednikov: „Ljubljana, južni kolodvor!“ Zmanem si oči in stopim iz voza na lepo razsvetljeni peron. Kolodvorsko poslopje mi je

bilo neznano, novo, skoro se mi je zdelo, da sem v Zagrebu.

Pred kolodvorom je stala cela vrsta omnibusov in izvoščekov, nekoliko zadaj pa vlak električne mestne železnice. „Hotel pri slonu, hotel pri Maliču, hotel Lloyd, hotel Triglav — — —“ kričali so hotelski služniki.

„Hôtel Triglav“? ta mi je neznan. Eleganten voz se je odlikoval izmed vseh. Vstopim torej vanj, radoveden, kam me popelje. Po kratki vožnji se vstavi. Hôtel je stal nasproti „Slonu“ na prostem, kjer se je nekaj nahajalo poslopje vojaškega oskrbovališča. Vsled pota ves izmučen odšel sem v odkazano sobo, naročil si večerjo, po večerji pa precej zlezel v posteljo, kjer sem kmalu prav trdno zaspal — prvikrat zopet na rodni tleh po dolgi petdesetih letih. — Visoko je že stalo solnce na obzorju, ko sem prišel drugo jutro v sosednje prostore hotela. Poslopje je bilo trinadstropno, moderno ograjeno in preskrbljeno z vsem komfortom. Od spodaj je bila na jedni strani elegantna kavarna, na drugi pa prikupljivi restavracijski prostori z velikim salonom. Ospredje je dičila zelo praktična, ukusno zgrajena veranda, zadej za velikim dvoriščem je bil lep restavracijski vrt z večjimi in manjšimi lopami, na arhitektonično-umetnem pročelju pa so se bliščale velike pozlačene črke: „Hôtel Triglav.“

Napotim se v zajutrkovalnico. Na bilardih je ležalo lepo število časopisov v raznih jezikih, seveda ogromna večina slovenskih, poleg njih pa so bili v prav znatni množini zastopani leposlovni in politični listi: ruski, francoski in angleški, čemur sem se zelo čudil. Poiščem starega svojega znanca „Slovenski Narod“, ki je izhajal sedaj na velikanskem formatu in se pridružil postaranemu gospodu, ki je samoval pri stranski mizici.

„Dovolite? — De-Forma zasebnik“, predstavim se mu.

„Čast mi je. — Malinovec, vpokojeni finančni svetnik.“

Nekaj me je zbadlo.

„Malinovec?“, ponavljam počasi, „oprostite, je-li več rodbin tega imena tu v mestu?“

„Ne; vsaj jaz ne poznam nikogar, ki bi poleg mene še nosil to ime.“

„Vaš oče je bil vinski trgovec, kaj ne?“

„Da. Ste ga li morda poznali?“

„Imeli ste še dva brata in — in dve sestri. Ali še vsi žive?“ vprašam dalje, ne da bi odgovoril na njegovo vprašanje.

„Vsi so še živi, razven jedne sestre, ki pa je umrla pred tridesetimi leti.“

„In katera je umrla?“ Le siloma in z nekako hripavim glasom sem spravil te besede iz grla.

„Marina, starejša sestra.“

„Je — je — zapustila mnogo otrok?“ Bobnal sem s prsti po mizi, pri tem pa zrl skozi okno tja na cesto.

„Ne, umrla je samica, ni se hotela omožiti.“

„Spominjam se, — poznal sem namreč dobro vašega očeta in — in vso vašo rodbino; večkrat sem bil

gost v vaši hiši in z očetom vašim sva si bila prijatelja, — spominjam se, da je bila vaša sestra zaročena z nekim Da — Davidovičem, tedaj se je bila ta zaroka razdrla?“

„Prijatelj ste bili mojega pokojnega očeta? Dovolite mi, da vam stisnem roko. De — Torma, De — Torma čudno, nenavadno ime, toda prav imate, mlad dečko sem bil še tedaj in lahko sem vas izgrešil, saj je obilo mladih mož tedaj zahajalo v našo hišo, seveda največ zaradi moje sestre, — a Davidoviča se še tako dobro spominjam, kakor da bi se bili vršili oni dogodki še-le včeraj. In vi ste ga tudi poznali?“

„Moj prijatelj je bil in poznal sem ga tako dobro, kakor niti brat brata poznati ne more. Zato vam bodem zelo hvaležen, če mi poveste, kaj se je z njim zgodilo, kajti jaz sem po končanih študijah odšel v svet, kamor me je gnalo še od mladih let in od takrat nisem ničesar več čul o njem“, pripomnim na videz malomarno.

„Oh, nimam vam dosti povedati, a še to je zelo žalostno“, odgovori mi nekako z resnim sočutje. „Znano vam je, kako je bil vedno vesel in zabaven, vse ga je rado imelo. Kaj še-le moja sestra Marica, ki je bila sicer po navadi vedno mirna in resna, da smo se je bolj bali nego matere, kako se je vselej oveselila njegovega prihoda. Ko ga je ugledala, zaiskrile so se ji njene lepe velike oči, vsedla se je njemu nasproti, prekrižala roki v naročji in nepremično poslušala ga in vsa srečna zrla vanj.

Nekega popoldne, ko sem ravno prišel iz šole domov, dobim ju sama v veliki sobi. Stala sta si sredi sobe nasproti in na sicer vedno bledem obrazu moje sestre zapazil sem grde rudeče-temne lise, pogled pa ji je bil srep, prebodljiv.

„Sedaj sem vam povedala svoje mnenje, gospod Davidovič, in naprej nimam ničesar več govoriti z vami“, in obrnila mu je hrbet.

„Marica — —“, zaklical je bolestno — — „Nijedne besede več! Tam so vrata in ne prikažete se mi več pred oči.“

Odšel je bil.

Drugi dan smo bili ravno poobedovali, ko se prikaže služkinja med na pol odprtimi vrati in naznani poset gospoda Davidoviča.

„Ne sprejemamo nikogar“, zakliče ji moja sestra tako glasno, da so se morale besede prav razločno čuti tudi na hodniku, ne zmeneč se za grajalne poglede očeta in matere, na kar naglo odide v svojo sobo, zaklenivši vrata za seboj.

Nekaj dni pozneje srečam Davidoviča na ulici. Zelo žalosten se mi je zdel. Stisnil mi je drobno pisemce v roko, naj je oddam svoji sestri. Ves vesel sem ga ji ponesel, kajti rad sem imel Davidoviča, ona pa, ko spozna pisavo na zavitku odpre vratca pri peči in je vrže na žrjavico, ne da bi je prečitala, niti zavitka ni pretrgala.. Bila je trmasta do skrajnosti, ta moja sestra.

Minulo je zopet nekaj dni. Bilo je nekoliko gostov pri mizi in govorilo se je o Davidoviču. Udal se je bil nekda pijači in cele noči prebdel po gostilnah in kavarnah. Postal je bil nestrpen, prepirljiv in zbadal je neki vsakogar, kedor mu je prišel v obližje kakor osa, tako da so se ga začeli že vsi ogibati.

Čez nekoliko dni potem pa nam je povedal oče pri obedu, da je Davidovič izginil. Nekaj večerov prej se je bil v neki predmestni gostilni sprl, prepiru je sledil pretep, pri katerem so Davidoviča opraskali in konečno posadili na ulico. Od tedaj pa ga ni nikdo več videl. Domneva se, da se je najbrže sam končal. Moja sestra je pri tej novici naglo vstala od mize in odšla v svojo sobo. Pozneje sem večkrat opazil, da je imela objokane oči, toda o Davidoviču ni nikdar spregovorila besedice. Snubače je odslavljala jednega za drugim, tako da so se konečno naveličali prihajati v hišo in ostala je samica mirna in resna in še malobesednejša nego prej. Četudi ni nikdar omenila svojega nekdanjega zaročenca, vender menim, da ga ni nikoli popolnoma pozabila, temveč da je bila ravno ta skrita bol vzrok prerane njene smrti, in da se vse njeno življenje ni iznebilo očitanja, da je ona zakrivila njegov pogin. Tako je končal moj znanec, in dolgo časa sva molčala oba.

„Kedaj ste bili zadnjikrat v domačem kraju? Po govorici se vam pozna, da niste imeli mnogo prilike, posluževati se rodne jezika,“ prične zopet zgovorni moj sosed.

„Minulo je petdeset let, odkar sem zapustil svojo domovino in včeraj sem prvič po preteku tega časa stopil zopet na domača tla.“

„In vaša rodbina?“

„Sam sem na svetu, niti sorodnikov nimam,“ odvrnem zamolklo.

Moj prijatelj je imel sočutno srce, poda mi roko preko mize in mi prav zaupno reče:

„Storite mi neko ljubav!“

„Prav rad, če je v moji moči“, odgovorim mu.

„Bodite moj gost! Sorodnikov nimate, znanca bode težko še katerega našli, midva pa si nisva več tuja, dragi ste mi kot nekdanji prijatelj mojega očeta.“ Upri je svoje velike oči v me, v katerih se je za hip zaiskrilo kakor v očeh Maričinih, pričakujoč odgovora. Privolil sem.

On pa pristopi k telefonu in sporoči svoji soprogi, da pripelje gosta k obedu.

„Do obeda imava še tri ure časa, gotovo vas bode zanimalo ogledati si mesto, katero se je za vaše odsotnosti zelo preobrazilo, jaz pa hočem biti vaš cicerone“, pristavi prijazno, prime me za pod pazduho in odkorakala sva po Preširnovih ulicah proti Marijinem trgu.

Nekdanje jednostavne pritlične prodajalnice tik frančiškanskega vrta so se umaknile lepim trinadstropnim hišam. Enake hiše so stale tudi na desni strani ulic. Marijin trg je bil znatno povečan in olepšan, od Frischeve pa do Zetinoviceve hiše je bila jedna sama lepa ravna fronta.

Toda kaj je to? Kje je Ljubljana?

Moj prijatelj se zasmije:

„Ljubljana teče pač še tam, kakor prej, toda obokana je od nekdanjega šentjakobskega do nekdanjega mesarskega mostu in na ta tako pridobljeni velikanski prostor preselil se je ves promet z glavnega in starega trga.“ Kako lep pogled je bil to. Ob straneh so bili hodniki za pešce, potem na vsaki strani jedna vrsta lip, dalje, na vsaki strani jeden tir za kolesarje, katerih je vse mrgolelo, v sredi pa dvojni tir električne železnice in cesta za vozove.

Vse hiše so kazale lepa pročelja in na obeh straneh so je vrstile prodajalnice za prodajalnice. Doli nižje na prostornem trgu med nekdanjim frančiškanskim in mesarskim mostom se je vzdigovala ravno v sredi nad obokom Ljubljane impozantna, večinoma iz železa zgrajena prostorna mestna tržnica. Ves trg pa je napravil name velikansk utis, zdelo se mi je, kakor da se sprehajam po dunajskem ringu ali pa po pariških boulevardih. Čudil sem se, da so konservativni Ljubljančanje izgotovili ta velikanski projekt. Zanimal me je očitni napredek in olepšava ljubljanskega mesta, zato sem začel svojega prijatelja o vseh podrobnosti natančneje izpraševati.

Ta pa mi je pripovedoval:

„Morda se še spominjate, koliko časa se je vlekla zadeva osuševanje ljubljanskega barja. Konečno se je to vprašanje vender rešilo ugodno, in pričelo se je bilo z delom početkom sedanjega veka. Po onem projektu se je struga Ljubljane skozi mesto znižala za šestdeset do stoindvajset centimetrov, obrežja pa so se razširila z močnimi obreznimi zidovi toliko, da se je širina struge zožila na dvaindvajset metrov. Ko je bilo to delo dovršeno, objavil je nekega dne mlad inženir domačin projekt obokanja Ljubljane. Na podlagi širine in nosilne moči izračunal je slokost in debelino betovanega oboka, kateri bi dajal zadostni upor vsaki prometni teži pritiskajoči na obok. Za vzor so mu služili načrti in računi takrat že izgotovljenega oboka Dunajščice in na podlagi teh proračunal je, da bi stal kurentni meter dvaindvajset metrov širokega oboka okrepljenega z močnimi troverzami s potrebnimi odri tisoč in šeststo kron. Daljava znaša sedemstošestindvajset metrov, tedaj je vse delo skupno proračunal na jeden milijon stoedeninšestdeset tisoč in šeststo kron. Mnogo se je pisalo in govorilo o tem projektu, končna sodba pa je bila ta, da so imenovali načrt bedastočo, porojeno v možganih fantastičnega pustolovnika. Ta sodba je bila vzrok, da nadarjeni mož ni mogel dobiti kruha v domovini, šel je v svet in nekaj let pozneje je njegovo ime zaslovelo po časopisih. Proslavil se je kot ženijalni zgraditelj velike saharske železnice in Slovenci, ki so ga prej zasmehovali in mu niso privoščili košček kruha, so ga z velikim ponosom reklamovali za svojega rojaka.“

Pozneje so prišle čile mlade moči v mestni zastop, in razpravljati se je jelo, bi li ne kazalo vender uresni-

čiti ta projekt, ko vendar regulacija nekaterih ulic, s katero se je primeroma le malo sveta pridobilo za javni promet tako ogromne svote stane, tukaj pa bi se pridobil velik javni trg za približno ne previsoko svoto. Upoštevalo se je dalje, da ima mesto na razpolago tukaj velik in zelo pripraven prostor za nujno potrebno tržnico, pred vsem odločilno pa je bilo prosto, nezavirajoče prometno gibanje iz obeh ulic med desnim in levim delom mesta. Tudi iz zdravstvenega stališča je obokanje Ljubljane velike važnosti, ker so se pokrili smradljivi kanali, ki se stekajo vanjo, po zimi v hudem mrazu pa tudi ni tiste goste megle, ki je izpuhtevala po sredi mesta iz Ljubljane. Načrt je bil po nekaterih spremembah sprejet in pred približno štiridesetimi leti so pričeli z delom, katero je trajalo tri leta.“ (Dalje sledi).

Novice.

— **Osebne vesti** Ravnatelj ljubljanske gimnazije gosp. Fran Hubad je pomaknjen v 6. činovni razred — V 7. činovni razred so pomaknjeni profesorji gg. L. Lavtar, Fr. Robič in Fr. Horak v Mariboru ter g. dr. Jakob Sket v Celovcu. — Avskultantom pri okrožnem sodišču v Mariboru je imenovan pravni praktikant gosp. Ambrož Petrovič. — Okrajni komisar gosp. Rihard Benedikter je poklican na službovanje v ministrstvo notranjih del. Na njegovo mesto pri ljubljanskem glavarstvu pride okrajni komisar gospod Karol grof Künigl.

— **Odlikovanja.** Sveti oče Leon XIII. je gosp. Ivanu Mathianu tovarnarju v Ljubljani podelil komturni križec k vitežkemu redu sv. Silvestra. — Nadučitelj v Št. Pavlu pri Celju gospod Fr. Vidic je dobil zlato svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

— **Odlikovana slovenska umetnica.** Za hrvaško umetniško društvo so nakupljene tri slike slovenske slikarice gđ. Henrike Šantel iz Gorice.

— **Ljubljanske ljudske šole,** na katerih je bil skoro mesec dni ustavljen ves pouk in to radi kužnih bolezni, razširjenih med otroci, so se danes, 11. januarja, zopet otvorile.

— **Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.** Dne 12. t. m. bode 50 let, kar je bila ustanovljena naša zaslužna trgovska in obrtniška zbornica. V proslavo te petdesetletnice bo imela zbornica jutri, 12. t. m., v magistratni dvorani ob treh popoldne slavnostno sejo.

— **Mlekarska zadruga v Ljubljani.** Ker je za aprovizacijo Ljubljane zlasti z mlekom jako slabo preskrbljeno, se snuje v Ljubljani mlekarska zadruga.

— **Nevarno je obolel predsednik odvetniške zbornice kranjske** gosp. Alfonz Mosche.

— **Pasji kontumaci** imajo do 6. marca občina Krško, Raka in Bučka. Stekel pes je ugriznil 15letno deklico iz Smuš pri Leskovcu. Deklico so odpeljali na Dunaj v Pasteurjev zavod.

— **Kam veslamo?** Z Vipavskega se poroča, da sta dve odlični obitelji na Gočah prijavili svoj izstop iz katoliške cerkve in prestopita v pravoslavlje. Tema rodbinama hoče slediti še več drugih. Kot vzrok se navaja postopanje goškega kurata.

— **»Rodoljub«** je postal z novim letom tednik. Kakor se čuje, ima nad 5000 naročnikov.

— **Žalostna obravnava** bo pri deželnem sodišču v Ljubljani dne 6 in 7. februarja. Vršila se bo proti duhov-

niku Ferjančiču in 20 sokrivcem, ki so obtoženi hudodelstva javne nasilnosti, kurat Ferjančič pa še hudodelstva goljufije, storjene z zapeljivanjem h krivemu pričevanju. Pač žalostno znamenje časa.

— **Bohinjska železnica.** Nekaj dnij se je širila po bohinjskih vaseh vest, da se bo v ponedeljek 7. t. m. vršilo slovesno blagoslovljenje predora skozi Bačo. Vse se je veselilo tega pomenljivega zgodovinskega dogodka. Ob 10. uri je bila v župni sv. maša, na to pa se je vršilo blagoslovljenje predora. Blagoslovljenje je opravil radovljiški dekan gosp. Novak, kateremu je asistiral 6 duhovnikov. Po blagoslovu je imel gosp. dekan govor, v katerem je pojasnil zbranemu občinstvu pomen slavnosti in važnost bohinjske železnice v trgovskem, gospodarskem in vojaškem oziru. Sledil je potem skupen obed.

— **Ljudsko gibanje v Idriji l. 1900.** Rojenih je bilo 259, umrlo jih je bilo 149, poročilo pa se jih je 52 parov. V enem letu še ni bilo nikdar toliko rojenih, kakor lani, poročenih pa l. 1894.

— **Državnozbornske volitve na Slovenskem** se končajo prihodnjo nedeljo. V Trstu je, kakor smo že poročali, zmagal v V. kuriji laški kandidat Hortiša z razmeroma jako majhno večino. Pri volitvah v kmetskih občinah na Štajerskem so bili izvoljeni vsi trije slovenski kandidati, vitez Berks, Robič in dr. Ploj. Pri volitvi v kmetskih občinah na Goriškem je bil izvoljen kandidat napredno-narodne stranke Oskar Gabršček proti kandidatu katoliško-narodne stranke M. Rutarju. Značilno je, da je tudi v furlanskih kmetskih občinah propadel kandidat laške katoliške stranke župnik Zanetti in je bil izvoljen laški liberalec Antonelli. Zanetti je padel največ vsled tega, ker je pri volitvi iz pete kurije provzročil, da so njegovi furlanski somišljeniki glasovali za dr. Gregorčiča, ki je s to pomočjo tudi zmagal, dasi ni imel večine slovenskih glasov za seboj. Pri volitvi v kmetskih občinah istrskih je pač zmagal dosedanji poslanec Spinčič, ali mandat, ki je bil doslej v rokah dr. Laginje, je prešel v roke Lahov in je bil izvoljen puljski župan dr. Rizzi. To je efektivna izguba, ki je zadela Slovence in Hrvate. Včeraj je Slovence zadela še druga izguba. Jediní slovenski mandat na Koroškem je prešel v nemške roke. Slovenski kandidat Grafenauer je propadel in izvoljen je bil nemški nacionalec Tscharre. Danes, dne 11. t. m. se bje boj za Celje. Slovenci kandidujejo tod dr. Dečka. Ako pridejo vsi Slovenci prav do zadnjega na volišče, ako glasujejo vsi kakor jeden mož za našega kandidata, ako ne omahne ne jeden, potem zmaga dr. Dečko, drugače pa ne. Tudi v Mariboru je boj hud, ker so poleg Nemcev in Slovencev tudi socijalni demokratje postavili svojega kandidata. V Trstu bo v nedeljo volitev iz III. kolegija. Do l. 1897. je imel ta mandat Nabergoj. Sedaj kandidira dr. Rybař. Upanja na zmago sicer ni veliko, ali mogoče je vendar, da prodere dr. Rybař.

— **Nečuveno.** Sodni tajnik gosp. Grebenc v Celju ki stanuje v „Narodnem domu“, ki je rodóm iz Novega mesta in je bil kot Slovenec imenovan za Celje, je pri ljudskem štetju zapisal kot svoj občevalni jezik nemščino.

— **Vzgleden rodoljub.** Iz Trsta se poroča naslednji ganljivi dogodek: Na volišče v Šklednju je prišel pri čiji volitvi, spremljan po lastnem sinu, tudi nad 80 let stari Josip Mrlak. Storitvega svojo dolžnost ob tako grozni zimi in vračajočega se domov, zadela je starčka kap. Umrli je na rokah svojega sina.

— **Denar iz Amerike.** V preteklem letu so v Ameriki bivajoči vojaki poslali samo v Semič 207.816 K 54 v. Vštete pa niso tiste svote, ki so bile poslane po ljudeh.

— **Umrli.** Na Dunaju je umrl za legarjem novomeški avskultant gosp. Franc Šuklje, sin bivšega poslanca, dvornega svetnika Šukljeja. — V Brežicah je v starosti 70 let

vplačali 3297 kron. Zadruga je prejela od svojih članov 386.799 litrov mleka in 1614 kilogramov masla, za katero blago dobe zadružniki 48.957 kron 22 vin. Zadruga je prodala v 1899. letu 193.546 litrov polnega mleka, 10.848 litrov smetane, 16.707 litrov posnetega mleka, 3445 kilogramov surovega masla, 5875 kilogramov sira in 370 kilogramov skute. Za mleko, sveže izdelke in za sir se je dobilo 55.887 kron 92 vin. Sploh je bilo vseh dohodkov skupaj 58.599 kron 4 vin. Zadružnikom se je plačevalo mleko liter po 10 do 12 vin. po kakovosti. Koncem leta so pa dobili zadružniki še od vsakega litra $1\frac{1}{2}$ vin. In poleg tega je bilo še ostanka 3115 kron 14 vin.

Leta 1900 se je mlekarna zelo povzdignila. V tem letu so dobili zadružniki do 1. decembra 57.618 kron 62 vin. Za mleko in mlečne izdelke se je dobilo do istega dneva 75.740 kron 33 vin., tedaj za 19.852 kron 51 vin. več nego lansko leto in poleg tega pride še mesec december. Vseh dohodkov je bilo do 1. decembra 77.875 kron 73 vin., izdatkov pa 73.178 kron 87 vin. Tudi število zadružnikov se je do konca l. 1900 znatno pomnožilo posebno odkar so pristopili tudi posestniki iz Hotederšice, koncem lanskega leta je bilo vseh zadružnikov 284.

To so gotovo sijajni uspehi. Največ je k tem uspehom pripomogla spretnost in izvedenost vodstva in ugedna železniška zveza s Trstom in Reko. Drugim zadrugam v deželi se ne godi tako dobro. Tega je krivo največ to, da nimajo odjemalcev. Nekateri zadruge niso dosegle družega, kakor da se je tod in tam znižala cena mleku.

Pri snovanju zadrug je torej v prihodnje pred vsem gledati na to, da si zadruga zagotovi primerno število odjemalcev. Koder se ne more mleko spravljati v denar, se je pač treba lotiti sirarstva. Sir se lažje v denar spravi, in če se bo dosti sira izdelalo, se bodo tudi domači ljudje navadili te zdrave in tečne hrane, ki veliko več zaleže, kakor krompir in kislo zelje, s katerim se naše ljudstvo največ živi.

Poučni in zabavni del.

Čez petdeset let.

Bajka.

(Dalje.)

„In kako so se pokrili stroški tega načrta?“ vprašam radovedno.

„Glede denarnega vprašanja je bilo seveda dosti pričkanja, predno je prišlo do porazumljenja. Konečno so ekvivalent razdelili tako, da je prispevala država, ki bi bila imela graditi nov most s šentjakobskega trga na Cojzovo cesto, in ker ji odpade vsako nadaljno popraviljanje 150 tisoč kron, mestna občina je prevzela namesto novega mesarskega mostu in za pridobitev stav-

binskega prostora za tržnico in velikega javnega trga 550 tisoč kron, ostanek pa se je razdelil na one hišne posestnike, kojih hiše stoje ob velikem novem trgu, včled česar so pridobile večjo vrednost. Financiranje zgradbe pa je prevzelo veliko naše domače podjetje. „Narodno gospodarsko društvo“, proti petdesetletni amortizaciji.“

Prišla sva bila pod Trančo. Zopet nekaj novega, nekdanje Friedrichove hiše, kjer se je nahajala dobroznana vinska klet, ni več, na njenem prostoru pa se vzdiguje lepa terasa z dvojnimi stopnicami.

„Ravno taka terasa nahaja se tudi pri „Mestnem domu“, tam kjer je nekdanj stala mestna ledenica“, pojasnjuje moj prijatelj. „Od tam vodi nad dijaškimi ulicami in nad podgradnimi hišami lepo izpeljana položna in enakomerna se vzdigajoča pot do terase in dalje do Osoj od tam pa jedna v sezpentinah vrh Gradu, druga pa skoro vodoravno pod starimi utrdami na južni konec Gradu, kjer je nastala nova naselbina, krasne vile denarnih mogotcev. Ta pot med obema terasama je krasno jutranje sprehajališče, raz katero uživa človek tekom petih minut bujen razgled čez vse mesto, na planine in na tri strani lepe kranjske dežele.“

Lezla sva počasi po stopnicah navzgor in potem dalje po poti vrh Gradu. Nisem se mogel načuditi tej preobrazbi, ves Grad je bil izpremenjen v diven park z lepimi poti in stezicami. Posebno ukusno je bil urejen prostor vseh utrd, kjer je bilo sredi prostorno igrišče za otroke na okoli pa košata senčnata drevesa in k počitku vabeče klopi. Smodniškega stolpa ni bilo več in lep drevored je vodil proti gradu. Na levo pod gradom je bil velik restavracijski vrt s steklenim salonom, kegljiščem in igriščem za law tenis in croquet.

„Podjeten domačin“, pojasnjeval mi je moj prijatelj, „vzel je nekaj prostorov v gradu v najem in se peča v prvi vrsti z mlekarstvom. Nabavil si je nekaj lepih krav in pri njem se vedno dobi ravno namolzeno toplo mleko. Poleg tega pa seveda tudi kava, čokolada, čaj, surovo maslo, razne mrzle jestvine, pivo in izborna vinska kapljica. Tu je sedaj najpriljubljenejša zajutrkovalnica Ljubljančanov in tudi popoldne je navadno vedno polno ljudi gori. Mož dela prav dobre kupčije.“

„In ostali prostori v gradu so prazni?“

„Ne“, odgovori mi, „nahajajo se v njih zavodi za slepe in gluhe in vse poslopje je v te blage namene primerno prenovljeno.“

Zavila sva krog gradu, ki je bil obkrojen z lepo široko, ob krajih z drevjem zasajeno teraso. Divno to sprehajališče je nudilo krasen razgled na vse štiri vrtove.

Napotila sva se na južni kolodvor. Pred nama se je razprostila lepa ravnina — ljubljansko barje.

„To je naš kranjski Banat“, nadaljuje moj prijatelj, „kateri oskrbuje naše pokrajine — s žitom. Čudo plodvito je postalo, kar so ga osušili in blagostanje se je naselilo med te nekdanj pomilovanja vredne barjane.

smo zaradi tega prisiljeni, da izboljšujemo živino s pomočjo lepo raščenih in dobrih plemenjakov.

Dosedaj je bila reja bikov prepuščena popolnoma posameznim živinorejcem.

Ako je bil dotični posestnik bika vnet in izveden živinorejec, kateremu je bilo mnogo na tem ležeče, da je redil dobre in pripravne bike, potem je uživala to ugodnost cela okolica, kajti dobre lastnosti takih živali so se razplodile po celi okolici.

V nasprotnem slučaju je pa trpela reja v celi okolici in takih slučajev ni bilo ravno malo. Razun tega smo tudi lahko opazovali, da ni bilo glede reje bikov nobene prave doglednosti in nobene stalnosti. Zdaj so se redili pri posameznih živinorejcih dobri zdaj slabi biki; zdaj tega, zdaj zopet drugega premena. Pa še več! Le prepogostokrat se je zgodilo, da je v posameznih krajih sploh zmanjkalo potrebnih bikov.

Da pri takih odnošajih ne more reja napredovati, je več kakor jasno.

Tem nedostatkom napraviti moramo prej ko prej konec, sicer ne pridemo z našo rejo nikdar do zaželjenega uspeha. Odpraviti moramo te nedostatke s tem, da se za rejo potrebnih bikov v bodoče nekoliko bolj pobrigamo, kakor smo se dosedaj.

Deželna postava za povzdigo reje goveje živine nalaga sicer občinam, da imajo one skrbeti za potrebno število dobrih bikov. S samo postavo pa ne bomo vsega dosegli. Tu treba, da tudi sami vmes posežemo, in da skrbimo, kolikor le mogoče sami za rejo potrebnih bikov. Če je v kateri zadevi taka skupna skrb potrebna in tako združno delovanje živinorejcev opravičeno, je gotovo v tem slučaju, saj uživamo vsi skupaj koristi, katere imamo od reje dobrih bikov.

Kako uspešno napreduje živinoreja po takih krajih, kjer so se živinorejci združili, in kjer skupno skrbe za dobre bike, to nam kažejo posebno nemške dežele Švica, Tirolsko, Koroško in Štajersko.

Tudi pri nas bo treba snovati, take zadrage in kolikor mi je znano, se je naša kmetijska družba že lotila tega dela.

Take zadrage se lahko napravijo za večje okraje ali pa tudi za posamezne občine; kjer so okolnosti ugodne, je še najbolje, da se ustanovi zadruga za dotično občino. Take zadrage delujejo najuspešneje, ker skrbe vzajemno in sporazumno z občino za dobavo potrebnih bikov.

Kadar pridemo pri nas do takih zadrug, potem bo naša živinoreja lažje napredovala, ona bo pa tudi bolj podprta, ker jo bodeta država kakor tudi dežela gotovo izdatneje podpirali, kakor dosedaj.

In v tem tiči tista važnost, katero imajo živinorejske zadrage tudi za izboljšanje goveje živine na Dolenjskem.

Kmetijske raznoterosti.

Umno kletarstvo. Ravno kar je izšla nova knjižica o umnem kletarstvu, katero je po sklepu deželnega zbora ter po naročilu deželnega odbora kranjskega, spisal deželni potovalni učitelj za vinstvo v Ljubljani gosp. Fran Gombač. Tako knjižico smo že dolgo pogrešali, ker dr. Vošnjakova knjiga, katero je pred 27. leti izdala družba sv. Mohorja, je že zdavni pošla; od takrat se je pa tudi marsikaj v kletarstvu spremenilo, in zato je bila nova slovenska izdaja neobhodno potrebna. Vsebina tega spisa je: Trgatev, stiskalnica, snajenje in hranjenje vinske posode, sestava mošta in vina, naprava belega in črnega vina, pretakanje vina, vino za v steklenice, čiščenje vina, odkisanje vina, vinske bolezni, vinske napake in kleti. Ta knjižica ima razen navedene poučljive z 21 slikami pojasnjene snovi, še to glavno prednost, da se oddaja po skrajno nizki ceni. En komad stane samo 30 vin., po pošti 38 vin.; 40 komadov 8 kron, po pošti 8 kron 50 vin., torej le 20 vin komad. Razprodajo je prevzela za sedaj c. kr. kmetijska družba v Ljubljani.

Čez petdeset let.

Bajka.

(Konec)

Zakrohotal sem se, on pa niti črte ni spremenil na obrazu in mirno nadaljeval:

„Tukaj je kemični sestav, prepričajte se sami, po večletni vstrajni uporabi tega mila se mora tudi koža črncev ubeliti, belcem pa preustroji že v najkrajšem času kožo tako, da se sveti kakor alabaster in postane gladka kakor likana marmornata plošča. Snovi so popolnoma neškodljive in prekašajo glede cene in dobrote vse izdelke jednake vrste. Za podjetje rabim 100.000 dolarjev, polovico prispevam sam, ste li voljni udeležiti se z drugo polovico?

„Gos“, odgovoril mu po kratkem premisleku. Postal sem bil že Amerikanec, ki ne pomišlja dolgo, ampak se vsake reči naglo poprime. Segla sva si v roke in napravila pogodbo, potem pa sva jela izdelovati „milo za črnce“, katero sva se znano amerikansko reklamo spravila na trg. Dasi so črneci ostali črni kakor prej in se tudi koža belcev ni svetila kakor alabaster, vendar sva imela srečo in skoro nisva mogla sproti zadostiti vsem naročilom, dasi sva tudi najino podjetje vedno povečevala.

Imela sva prav velikanske dohodke, in kot solastnik cvetočega podjetja postal sem bil ugleden in vpliven mož. Kot samec preživel sem ves prosti čas v raznih klubih in udeleževal se mnogovrstnih zabavnih večerov, pogrezajoč se vedno bolj v vrtinec in uživajoč s polno časo vse nasladnosti življenja. Oškodovati sem se hotel za prestane muke in zadušiti spomine mladostnih let, ki so se mi vedno silnejše usiljevali in vabili me nazaj v staro svojo domovino. In kadar so bili ti spomini prisilni, zasedel sem svojega vranca in v divjem diru podil iz mesta tja v samotni gozd.

Moj družabnik je bil vdovec in imel je jedinega otroka, krasno okoli dvajset let staro hčer. Bila je ponosna, odločna, kakor njen oče in emancipirana, kakor vse Američanke, posebno premožnejše. Zaročena je bila z dedičem večkratnega milijonarja, s puhlim blasiranim človekom brez vsake volje in eneržije. Midva se nisva dobro razumela, kajti najini nazori o nalogi ženske se niso vjemali, in to jo je dostikrat razdražilo in zdelo se mi je celo, da me sovraži. Jaz sem ostal miren in odločen v svojih nazorih in se nisem brigal za njene razburjene živce.

Nekega jutra stopi v pisarno, kamor se sicer ni nikdar prikazala, v jahalni obleki z bičem v roki.

„Mister De-Torma, pojezdite z mano na izprehod, krasno jutro je“.

Vstal sem in se ji poklonil.

„Na uslugo sem Vam mis Evelina“ odvrnem ji, dasi se nisem oveselil njenega vabila in zaukazal vstopivšemu slugi, naj mi osedla konja.

Pol ure pozneje pa vsa bila že iz mesta in sva drvila najine konje ob obrežni cesti Michiganskega jezera. Sepela je na polkrvnem belcu, čigar griva in rep sta segala skoraj do tal, ponosno in čudovito varno, kakor prava amazonka, dasi se je konj vsled njenega nervoznega brzdanja dostikrat divje uspel in delal prav drzne skoke.

Veter se je igral z njenimi kodri, lica so se ji žarila, in prsa so se ji burno dvigala — krasna je bila ta Evelina in nekako čudno čuvstvo me je prešinjalo, ko sem dirjal ob njeni strani in mi je včasih nehote ušel pogled nanjo.

Molčala sva celo pot, niti besedice nisva izpregovorila. Zavila sva bila s ceste in jahala po trati, ki je obrobila lep bukov gozd, kateri se je razprostiral po zahodnem obrežji.

„Mister De-Torma“, spregovori slednjič in naglo konja zasukavši ga proti jezeru, od koder je pihljala hladna sapica v razburjena njena lica, ne da bi se ozrla name.

„Mister De-Torma“, ponovila je po daljšem premolku, „vi me sovražite“.

Ako ji je bilo še vedno sprto daleč tja na jezersko planoto, po kateri se je zibalo nebroj parobrodov in čolničev.

„Mis Evelina, motite se, jaz vas ne sovražim“ odgovorim hladno.

„Vi me ne sovražite?“ reče cinično in zaničljiv smehlaj zazibal ji je krog usten. „Vi sovražite vse ženstvo, ki se hoče pospeti do enakih pravic, kakor jih uživata vi možki, in ker sem sama navdušena za to emancipacijo, sovražite tudi mene“.

„Ponavljam vam, da se motite mis Evelina“, odgovorim ji mirno. „Res, da se vaši nazori o ženski nalogi ne strinjajo z mojimi, vendar vas radi tega ni-

kakor ne sovražim“. „Vi me ne sovražite, tedaj me — zaničujete“ in srpo se je ozrla v me.

„Niti jedno, niti drugo. Zakaj naj bi vas zaničeval?“ rečem ji hladno.

„Zakaj? Zakaj?“ ponavljala je srdito, „ker jezdarim sama brez spremstva, ker pušim na ulici, zahajam v klube in hodim na lov, zato me zaničujete“.

„Mis Evelina“, odgovorim ji popolnoma mirno, „vaš oče vam daje neomejeno prostost, katero vam tudi vaš zaročenec prav nič ne krati, če uživate torej to prostost v polni meri, hm —“ mignil sem z rameni, kakor bi hotel reči: Kaj to meni mari.

Razumela me je. Obraz ji je postal bled in otožne poteze so se prikazale krog njenih ustnic, oko pa ji je melanholično zrlo na jezersko gladino. Kako je bila izpremenjena. To ni bila več ona brezčutna ponosita Američanka, katera samo v posnemanju možkih navad in v zaničevanju vsega, kar se brezpogojno ne klanja njeni samovolji išče svoje sreče, bila je slabotna ženska, koje osrčje je razjedal črv, da je za hip prodrila ta bolest svoje okove in se zrcalila na njenem obrazu.

„Moj zaročenec!“ dejala je sarkastično, „da, moj zaročenec pušča mi uživati prostost v polni meri, vse mu je prav, vsemu priterja, kar se porodi v moji glavi in naj je največja nesmisel. Nikdar se mi ne upre, naj ga izzivljam kolikor hočem z raznimi budalostmi, vse mu je genialno. Mož, ki se koplje v milijonih, katere je podedoval brez truda po svojem očetu nima nikake samostojnosti, nikake svoje volje, pusti se premetavati semtertja kakor igrača v rokah razposajenega otroka, toda sčasoma se otrok naveliča najlepše igrače brez lastnega življenja“. Obrnila se je s polnim obrazom proti meni in iz očij ji je sevala neka resnobna miloba, ki je prej v teh hladnih očeh nisem nikdar opazil, in v dno duše mi je segel nje pogled. Povesila je glavo in lahna rudečica ji je polila njena lica, ko je nadaljevala z bolj tihim nekoliko se tresočim glasom, ki se je čul kakor odmev drhteče njene duše:

„Samostalnost, enakopravnost in prostost so mi bili jedini vzori, za katerimi naj bi hrepenela vsaka žena, druge naloge nisem poznala in vendar se mi včasih dozdeva, kako silno pusta in dolgočasna je ta prostost, ta samostojnost, porode se mi trenotki, ko se primerjam šibki bilki na polju, ki jo stre prvi vihar. In tedaj bi si zaželela opore, krepke opore, na katero bi se zaupno naslonila, varnega zavetja, kamor bi se zatekla, kakor se zateče otrok v krilo svoje matere.“

„Mister De-Torma“, nadaljevala je s koprnečim šepetajočim glasom, „mister De-Torma, zaželela bi si moža, značajnega, samostojnega, ki bi se ne klanjal mojim muham, ki bi ne bil moj sluga, ampak moj gospod, za katerim bi se obračala, kakor se obrača solnčnica za solncem, kateri bi me vodil s krepko roko po poti, po svoji poti, da bi mu sledila, kakor sledi kužek za svojim gospodarjem, moža, na katerega bi se

ovirala z udanostjo, spoštovanjem in ponosom, kakor na svojega boga, in takemu možu na ljubav bi rada žrtvovala svojo prostost, svojo samostojnost, takemu možu na ljubav bi rada opustila vse, kar bi se ne strinjalo z njegovimi nazori in srečna bi bila, če bi se oklepala njegovih kolen in pričakovala ukazov, ki bi jih čitala v njegovih očeh“.

Kakor lahen vetrič čarobno šumljajoč po listju prihajale so ji spočetkoma besede iz grla, poluglasno komaj razumljivo, potem pa je siloma kročeno tajinstveno hrepenenje prodrlo svoje okove in vedno burneje in valoviteje postajal je njen glas, s katerim je dala duška prekipeči strasti.

Dekle, kam je izginil tvoj ponos, kje je tvoja samostojnost, po kateri je hrepenel tvoj duh, dokler je molčalo srce?

Nehote so se mi vsilili v spomin krasni stihi rahločuteče Betine Paoli, ki poje:

Es ist ein eigen Ding um eines Mädchens Liebe,
Sie gibt ihr ganzes Sein und fragt nicht was ihr Liebe.

Kje si hladna pamet, kje trezna razsodnost, kadar se zbudi kal vskljijoče ljubezni v tvojih prsih?

Kadar ogrevajoči žarki spomladnega solnca vzbude mrtvo naravo iz svojega zimskega sna, da vsklije v tisočerih svetih in bujnem zelenji z nepredorno silo dihanje novega mladega vonjavega življenja, tako prošinejo žarki ljubezni človeško srce, da vstrepeče v nepoznanem sladkopojnem hrepenenju vzbujajoč nepremagljive vroče strasti v novo prerajeno življenje.

Ljubezen, ljubezen! čudovita je tvoja moč, vse se klanja tvoji zmagonosni sili, os si, okrog katere se suče vse življenje od borne pastarice na samotni planini do blesteče dame v mogočni palači, od nezrelega mladeniča do sivolasnega starca, kakor solnce si, ki oživlja in obuja ta mrzli svet in zopet kakor brleča veša vabeč v temni noči utrujenega popotnika v hladni grob brezdajnega močvirja.

Zamislil sem se bil daleč nazaj v pretekle dni. Videl sem v dubu svojo nekdanko izvoljenko, in iz njenih velikih lepih oči je sijala neizmerna miloba tihe sreče in vroče ljubezni. In vendar ni ona nikdar tako govorila proti meni, pač me je z neizprosno trdostjo zaradi neznanega vzroka zavrgla in pokazala mi svoje zaničevanje, ki mi je dušo s srdom napojilo in pognalo me v širni svet. In dasi so minula leta viharnega življenja v tujini, polnega prememb, vendar je nisem mogel pozabiti, noč in dan me je spremljala njena podoba na vseh mojih potih in nikdar se nisem mogel iznebiti očitanja, nisem li sam kriv svoje in njene nesreče, ker sem bil dostikrat prenagel, presilen in nestrpiljiv, kar ni moglo ugajati njeni tihi mirni naravi.

Pozabiti! Je-li pravo ljubezen mogoče pozabiti? Jaz nisem ljubil od danes do jutri, za zabavo, za kratek čas, ljubil sem iskreno, strastno iz dna svoje duše, iskal sem v tej ljubezni trajne sreče do konca svojih dni.

Sreče nisem našel, pač pa mi je ostala ljubezen, pa ostani vsaj ona trajna, četudi nesrečna.

Srce mi je postalo mehko, ko sem zrl pred sabo ta strti ponos, to zdrobljeno samostojnost, to onemoglo, čutov prevzeto in ravno radi tega nam toli drago in milo sliko pravega ženstva, ko sem čul to žuborenje v prvi ljubezni otajanega in vskipellega srca.

Čudno čuvstvo me je prevzelo, da sem za hip oma-hoval, bi se li ne oklenil tega bitja, ki mi je tako odkritosrčno, tako zaupljivo razkrilo prva čuvstva, bi li ne poskusil najti na njeni strani one sreče, katero sem drugje za vedno izgubil.

Toda bi li ne bilo hudodelstvo z zavestjo druge, če tudi breznadejne in nesrečne ljubezni v prsih vezati se na nedolžno bitje in hliniti mu čuvstva, ki bi se se pa morda tudi nikdar ne porodila?

Samo kratek hip je trajal ta boj, ta dvom, potem pa se je zjasnilo v moji duši, razkril sem ji svojo tajnost, potožil ji, koliko sem trpel in še trpim, da pa si hočem ohraniti čist spomin na svojo prvo ljubezen in tej ljubezni do konca zvest ostati.

Skoraj sem se kesal svoje odkritosrčnosti, ko sem gledal to krčevito boleost, to brezupnost in potrtost, ki je odsevala z njenega bledega obraza. Nekaj časa se je premagovala in borila, konečno pa se je vsul potok solza iz njenih lepih oči in krčevito vihtenje je pretresalo nje bujne prsi.

Ni jedno tolažilno besedico nisem mogel spraviti iz grla, in kako tudi se jej je v takih slučajih pač solza najboljša tolažnica, katera najbolj olajša prenapolnjeno srčno boleost.

Po dolgem ihtenji se je umirila in otrla si mokre oči, potem pa se je z britko-otožnim smehljanjem in milobnim pogledom obrnila proti meni.

„Hvala vam, Henry! V tem trenutku mi je v posebno tolažbo, da se nisem varala o vaši poštenosti, da sem razkrila svoje najskrivnejše čute plemenitemu značaju, katerega če tudi mi obup razjeda srce sedaj toliko više cenim. Nade, ki se jih gojila in skrbno čuvala v svoji notranjosti, strla je kruta usoda obema, vam in meni odkazala je skoro slično pot, pot zatajevanja in utrpljivosti, združuje naj tedaj naju vsaj ta sličnost: bodite mi prijatelj, jaz pa hočem biti vaša sestra“.

Podala mi je svojo drobno ročico, katero sem vroče poljubil.

Lahna rudečica ji je zalila obraz, ko mi je počasi izvila svojo roko, katero sem skoro predolgo oklepal s svojimi prsti.

„Idiva proti domu“, dejala je, in odjezdila sva molče, kakor sva bila prišla sem, samo da so naju oddajali sedaj vsi drugi čuti nego prej.

Ko sva prišla domu, pritekel je bil od verande sem njen zaročenec — mister Randolph, a prekosil sem ga bil, Evelina je že bila oprta na mojo roko, ter lahko skočila s konja.

Sè sladkim smehljajem in globokimi pokloni izročil ji je šopek cvetlic. Komaj vidno mu je ozdravila, oddala cvetke poleg stoječemu strežaju, nato pa mi je segnila v roko in za hip so se njeni drobni prstki tesno ovili moje roke, potem pa je nagnila glavico v pozdrav in naglo odkorakala proti hiši, ne da bi se ozrla na svojega zaročenca, ki je stal, kakor poparjen petelin, ne vedoč kam bi se djal. Jaz se nisem dalje brigal zanj, privzdignil sem klobuk in z lahnim poklonom odšel proti svojemu stanovanju.

Drugo jutro sem naznanil svojemu sodrugu, da izstopim iz družabništva. Odgovarjal me je od tega koraka, toda zaman, moj sklep je bil storjen, umakniti sem se hotel zaradi — Eveline. Moj sodrug, mister Barry je bil poštena duša, odkritosrčno je obžaloval moj izstop, moj delež mi je izplačal do zadnjega vinarja.

Dan pred svojim odhodom napotil sem se k Evelini. Nekaj tednov je bilo minulo od tedaj, ko sva bila pojezdila skupaj k Michiganskemu jezeru in od tedaj se nisva več videla. Stala je pri oknu s knjigo v roki, ko sem vstopil. Obraz ji je bil blede, nenavadno resen, pogled otožen.

„Vedela sem, da pridete, Henry! Po onem jutru ob jezeru, ko sem popolnoma spoznala vaš plemeniti značaj tudi drugačnega izida pričakovala nisem“.

Govorila je z izredno ljubeznivostjo, skoro smehljaje, a povsem mirno.

„Druge poti nisem znal Evelina, in tako je najbolj prav za — oba,“ odgovoril sem ji in težko sem spravljal besede iz grla.

„Da, najbolj prav, hvaležna sem vam“, dejala je počasi in podala mi roko, katero sem pritisnil k ustim.

„Z Bogom, Evelina...“ dalje nisem mogel, vroče sem še jedenkrat poljubil njeno ročico, potem pa naglo odhitel iz sobe.

„Farewell, Henry“, zaklicala je bolestno za mano, potem pa se zgrudila na stol in glasno zaihtela.

Novice.

— **Osebne vesti.** Stavbni pristav v Kranju, gosp. Ivan Jaksche, je imenovan inženjerjem. — Pravni praktikant pri deželni sodnji v Ljubljani, gosp. Ivan Mencinger je imenovan avskultantom.

— **Poštne vesti.** Poštar gosp. Fran Paulošič v Radovljici je pomaknjen v I. razred. Poštni poduradnik gosp. Fr. Srebotnjak je na lastno prošnjo premeščen iz Novega mesta v Ljubljano. Poštnimi poduradniki 3. plačilne vrste so imenovani poštni upravitelji gg. Fr. Štrukelj v Ljubljani, M. Grabar v Kopru, Jakob Skala v Ljubljani in Anton Passagnoli v Trstu; poštnimi upravitelji so imenovani gg.: Fran Jamar v Opatiji, Jos. Kraker v Tržiču, Ant. Demjevič v Opatiji, Lovro Spess, Edv. Oblaschiak in Ant. Podgornik v Gorici in Fr. Kramar v Novem mestu.

— **Vojaške vesti.** Imenovani so bili s 1. t. m. za poročnike v rezervi rezervni kadetje domačini gg.: Jožef Germ in Jakob Perk pri 2. bos. pešpolku (Banjaluka), Franc

Ferlan pri pešpolku št. 97 (Trst), Jožef Bučar št. 55 (Brzežany), Janez Zupanc št. 96 (Karlovec), Kuno Hočev ar št. 6 (Novi Sad), Fran Mašera št. 57 (Tarnów), Rudolf Zajec št. 6 (Novi Sad), Matija Röthel št. 77 (Sambor), Jožef Šinkovec št. 24 (Kolomya), Jožef Tavželj št. 24 (Kolomya), Fran Brejec št. 89 (Grodok), in rezervni podčastniki domačini gg.: Viktor Skaberne št. 20. (Sacz Nowy), Janko Šavnik št. 40 (Rzeszow), Rupert Celestina št. 58 (Stanislawow, Evgen Zupančič št. 10 (Przemysl), Fran Kalan št. 15 (Tarnopol).

— **Odlikovanje.** Vpokojeni polkovnik v Ljubljani gosp. Avgust Salamon je zadobil plemstvo.

— **Akademično društvo »Slovenija«** na Dunaju je izvolilo poslanca dr. Tavčarja svojim častnim članom.

— **Občina Rakek** je imenovala planinskega župnika gosp. J. Podboja svojim častnim občanom.

— **Redko odlikovanje Slovencev na Ruskem.** V slovesni seji „Imperatorske akademije nauk“ v Petrogradu dne 29. decembra m. l. je bila prisojena „premija imeni grofa A. D. Tolstega“ — denarna nagrada 400 rub. sreb. — našemu rojaku gosp. prof. M. Hostniku za njegovo knjigo: „Grammatika slovinskago jezika“, katera je bila natisnjena že v aprilu m. l., pa ni doslej izšla, ker bo sestavljala jedno knjigo s „Slov. ruskim slovarjem“, katerega tisk se bliža koncu. Čestitamo prvemu Slovencu, katerega je nagradil največji znanostni tribunal v Rusiji!

— **Pariška razstava ali III. velika maskarada pevskega društva „Ljubljana“,** katera se vrši dne 2. svečana t l v Ljubljani, utegne postati, sodeč po dosedanjih velikanskih pripravah jedna največjih in najimpozantnejših veselje letošnjega predpusta. Veliko število priglasičenih elegantnih mask in originalnih skupin priča, da je zavladalo za to maskarado jako živahno zanimanje, in to ne samo v mestu, ampak tudi na deželi, kar dokazuje posebno udeležba zunanjih društev, katere se udeležijo maskarade v društvenih opravah. Jedna najelegantnejših skupin bode gotovo skupina francoskih častnikov, istotako skupina pariških modnih dam, jedna najoriginalnejših pa skupina „peš potovalcev“, kateri so z raznih krajev dospeli v Pariz. Pazljivo oko obiskovalca te maskarade našlo bode poleg krasne slovenske narodne noše, zastopane tudi vse druge slovanske narode, kateri bodo skušali jeden drugega prekašati po krasoti svojih oblek. Mnogo smehu obudil bode na vsak način tudi oktet žab, katere bodo med odmorom zabavale občinstvo. Tem pridruži se pa še cela truma vsakojakih klovnov, kateri bodo s svojimi dovtipi zabavali zabaveželjne obiskovalce. Dekoracijska dela, za katera je žrtvoval letos ogromno svoto 1200 kron izročena so večji roki brzoslikarja. Jedna najlepših dekoracij bode gotovo „vodna palača“, katera bo obsegala prostor 90 m² in bo vsako uro s pomočjo električnih reflektorjev razsvetljena v drugi barvi. V Kitajskem paviljonu našel bo razgret plesalec obilo hladila, med tem ko bo za plesalke preskrbljeno v obilni meri z vsakojakimi predmeti sladkega imena. Vabila razpošiljati so se pričela, ter se odbor društva obrača z uljudno prošnjo do vseh onih, kateri bi se maskarade udeležili, pa jim vabilo ni bilo dostavljeno, da se blagovolijo obrniti do odbora, kateri bo drage volje isto vsakemu odposlal. Ker se vrši maskarada na praznik, drugi dan je pa nedelja je zunanjim rodoljubom dana ugodna prilika udeležiti se te maskarade, na kateri bodo našli tudi neplesalci obilo užitka, kajti plesna šola društva bode v 40 parih plesala francoski „Les Lanciers“ in češki salonski ples „Beseda“. Druzega svečana tedaj v Pariz na pariško razstavo.

— **Gasilno društvo v Poljanah** je dobilo dovoljenje, da priredi v društvene namene srečolov.

— **Predavanje v Katoliškem domu v Ljubljani.** Od jeseni sem se vrše v „Katoliškem domu“ redno javna